

Зарішняк І. М.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**для виконання семінарсько-практичних занять
із соціології та психології**

Вінниця 2017

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

Зарішняк І. М.

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
для виконання семінарсько-практичних
занять із соціології та психології**

Вінниця 2017

Зарішняк І.М. Методичні вказівки для виконання семінарсько-практичних занять із соціології та психології / І.М.Зарішняк. – Вінниця: ВНІЕ ТНЕУ, 2017. – 120 с.

*Розглянуто та рекомендовано на засіданні кафедри гуманітарних і фундаментальних дисциплін,
протокол №5 від 20 грудня 2016 року*

Розглянуто та схвалено науково-методичною радою Вінницького навчально-наукового інституту економіки Тернопільського національного економічного університету, протокол № 4 від 22 лютого 2017 року

Розглянуто та затверджено до друку вченою радою Вінницького навчально-наукового інституту економіки Тернопільського національного економічного університету, протокол № 6 від 23 лютого 2016 року

Рецензенти:

Шахов В. І. – професор кафедри психології та соціальної роботи Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського, д-р пед. наук, професор;

Добіжа В. В. – доцент кафедри правового регулювання економіки і правознавства Вінницького навчально-наукового інституту економіки, канд. політ. наук, доцент.

Методичні вказівки укладено відповідно до робочої програми з дисципліни. Навчальне видання призначено для студентів вищих закладів освіти галузі знань 05 – “Соціальні та поведінкові науки” та 07 – “Управління та адміністрування”.

Методичні вказівки створено з метою покращення умов аудиторної та самостійної роботи студентів. Вони містять план заняття, де зазначено тему, обсяг аудиторних годин та перелік питань, що підлягають розгляду. Короткий теоретичний коментар до кожної теми допоможе студенту ознайомитися із сутністю питань, які обговорюються на занятті. Для поглибленого вивчення теми вказується список літератури, тексти ситуацій для аналізу і умови завдань, які розглядаються на занятті.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	5
Семінарське заняття № 1 – Соціологія як наука.....	9
Семінарське заняття № 2 – Історія становлення і розвитку соціології: витоки соціологічного знання.....	12
Семінарське заняття № 3 – Суспільство як соціальна система. Соціальна структура суспільства.....	18
Семінарське заняття № 4 – Особистість у системі соціальних зв'язків.....	22
Семінарсько-практичне заняття № 5 – Організаційна структура соціологічної роботи в Україні.....	26
Семінарсько-практичне заняття № 6 – Організаційні основи проведення соціологічних досліджень.....	29
Семінарсько-практичне заняття № 7 – Економічна соціологія. Соціологія праці та управління.....	32
Семінарське заняття № 8 – Соціологія політики. Соціологія релігії.....	37
Семінарське заняття № 9 – Психологія як наука.....	40
Тьюторське заняття № 10 – Психічні процеси, стани та властивості особистості.....	44
Семінарське заняття № 11 – Психологія особистості в економіці та бізнесі.....	49
Тьюторське заняття № 12 – Індивідуально-типологічні особливості особистості.....	53
Практичне заняття № 13 – Психодіагностика особистості.....	57
Тьюторське заняття № 14 – Діяльність як форма активності особистості.....	58
Тьюторське заняття № 15 – Спілкування як форма активності особистості.....	60

Додаток А. Анкета « Думки студентів щодо навчального процесу у ВНЗ України».....	66
Додаток Б. Анкета «Соціальний портрет студента вищого навчального закладу».....	69
Додаток В. Анкета «Євроінтеграція очима студента».....	72
Додаток Г. Анкета «Політична активність студентів».....	75
Додаток Д. Анкета «Підприємницькі здібності».....	77
Додаток Е. Методика діагностики рівня тривожності А. Філліпса.....	79
Додаток Ж. Діагностика емоційних бар'єрів у міжособистісному спілкуванні (за В. В. Бойко).....	85
Додаток И. ТЕСТ-опитувальник Г. Айзенка EPQ.....	87
Додаток Й. Діагностика типових способів поведінки в конфліктних ситуаціях (тест К. Томаса).....	93
Додаток К. Анкета «Місце соціальних мереж у житті сучасної молоді».....	97
Додаток Л. Анкета «Причини виникнення конфліктів у молодій сім'ї».....	101
Додаток М. Анкета «Проблеми безробіття молодих фахівців».....	105
Додаток Н. Анкета «Ставлення сучасної молоді до релігії і моральності».....	110
Додаток П. Тематика соціально-психологічних досліджень.....	115
Рекомендовані джерела.....	116

ПЕРЕДМОВА

Функціонування нинішнього суспільства вимагає особистостей, які здатні адаптуватися до надзвичайно складних умов життєдіяльності, ринкової економіки, боротьби за вищий (кращий) статус у суспільстві. Суть вищої освіти не тільки у підготовці спеціалістів певної галузі знань, а й у набутті студентами творчої самостійності, індивідуальної активності, що сприяють формуванню навичок самоосвіти, вмінь аналізувати процеси і явища незалежно від того, в якій галузі вони будуть працювати – у сфері науки чи виробництва. Безперечно, йдеться про конкурентоспроможну особистість, яка володіє не тільки спеціальними знаннями та навичками, а й має здатність передбачати, оновлюватися й використовувати всі можливості для розвитку. Тому така особистість майбутнього фахівця-економіста повинна пізнати закономірності психічної діяльності особистості, сформувати потребу в особистісному розвитку і навчитися ефективно взаємодіяти з людьми у трансформаційному суспільстві. Будувати позитивні стосунки з оточенням і досягати індивідуальних цілей у процесі навчання студенти зможуть після засвоєння соціологічної та психологічної науки. Соціології належить важлива роль у формуванні громадянської позиції майбутнього спеціаліста. Для виконання службових обов'язків майбутні фахівці освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» повинні мати теоретичні уявлення про закономірності буття суспільства і роль особистості як його громадянина. Майбутні фахівці-економісти як громадяни українського суспільства повинні правильно орієнтуватись у різних соціально-політичних ситуаціях сучасного суспільного життя. Це стане можливим за успішного виконання студентами навчального плану і, зокрема, практичної його частини, яка реалізується під час семінарських, семінарсько-практичних і тьюторських занять із соціології та психології.

Вивчення дисципліни «Соціологія та психологія» забезпечує формування таких компетентностей:

1. Здатність визначати місце і роль людини в системі соціальних зв'язків і грамотно використовувати основні категорії системи соціологічних і психологічних знань та застосовувати на практиці соціологічні й психологічні знання та уміння.

Підписано до друку 24.02.2017.
Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Друк цифровий.
Умов. друк. арк. 7,5. Обл.-видавн. арк. 7.
Наклад 20 прим. Зам. № 1133.

Віддруковано з оригіналів замовника.
ФОП Корзун Д.Ю.
м. Вінниця, вул. 600-річчя, 21а.
Тел.: (0432) 69-67-69, 603-000
(096) 97-30-934, (093) 89-13-852
e-mail: info@tvoru.com.ua
<http://www.tvoru.com.ua>